

Advies nr. 05/2020 van 17 januari 2020

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 januari 2002 betreffende het beheer van de door een notaris ontvangen sommen, effecten en geldswaardige papieren aan toonder en betreffende het toezicht op de boekhouding van de notarissen (CO-A-2019-207)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie, ontvangen op 19 november 2019;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 17 januari 2020 het volgend advies uit:

1) VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Minister van Justitie, hierna de aanvrager, verzocht op 19 november 2019 het advies van de Autoriteit over een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 januari 2002 betreffende het beheer van de door een notaris ontvangen sommen, effecten en geldswaardige papieren aan toonder en betreffende het toezicht op de boekhouding van de notarissen*¹ (hierna "het Ontwerp").
2. Het Ontwerp handelt over het toezicht op de boekhouding van notarissen door de Nationale Kamer van notarissen en dit in uitvoering van artikel 33 van de wet op het notarisambt².
3. Ingevolge het Ontwerp zullen (minstens) de volgende gegevensverwerkingen plaatsvinden:
  - Verwerking 1: De nationale Kamer van notarissen stelt een lijst van deskundigen³ op die met het toezicht op de boekhouding van notarissen kunnen belast worden (artikel 12 Ontwerp)
  - Verwerking 2: Voor elke boekhoudcontrole duidt de "Commissie van toezicht"⁴ de deskundige aan voor de uitvoering van een toezicht op de boekhouding van een notaris (artikel 13 Ontwerp). De namen (en eventuele andere gegevens) van de deskundigen, alsook van de notarissen die gecontroleerd worden, worden dus door voornoemde Commissie verwerkt.
  - Verwerking 3: De controle door de deskundige gebeurt aan de de hand van "*enerzijds boekhoudkundige stukken en documenten en anderzijds alle bijkomende inlichtingen en documenten die de deskundige onontbeerlijk acht voor de uitoefening van zijn opdracht, met inbegrip van de boekhouding van de participatie –en managementvennootschap en alle aan de notarisvennootschap gelieerde vennootschappen*" (artikel 22 Ontwerp).
  - Verwerking 4: Bij de controle vult de deskundige, binnen de perken van zijn taak, het controleformulier en de overige documenten in die door het directiecomité van de

---

¹ Dit bestaande koninklijk besluit dat ingevolge het Ontwerp gewijzigd zal worden, wordt hierna "het KB van 10 januari 2002" genoemd.

² Wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

³ Deze deskundigen dienen ingevolge het bestaande artikel 13 van het KB van 10 januari 2002 lid te zijn van ofwel het Instituut der bedrijfsrevisoren, ofwel het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten die zijn ingeschreven op de deellijst van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

⁴ Het betreft de Commissie van toezicht als bedoeld in artikel 32 en volgende van het reglement van de Nationale Kamer van 26 oktober 2017, gewijzigd op 25 oktober 2018 en 24 januari 2019, betreffende de organisatie van en het toezicht op de boekhouding van de notarissen (hierna "het Reglement Organisatie en Toezicht Boekhouding").

Nationale Kamer van notarissen worden opgesteld en hem worden overgemaakt (artikel 23 Ontwerp).

- Verwerking 5: De deskundige die gelast is met het toezicht dient de voorzitter van de Nationale Kamer te verwittigen, evenals de voorzitter van de betrokken kamer van notarissen, van elk gebrek aan conformiteit met de principes bepaald in het Reglement Organisatie en Toezicht Boekhouding die hij zou vaststellen in een softwareprogramma (artikel 14 Ontwerp).
- Verwerking 6: Indien de deskundige vaststelt dat de financiële toestand of de boekhouding van een notaris niet aan de wettelijke of reglementaire verplichtingen voldoet, of in geval van weigering of gebrek aan medewerking door een notaris aan een boekhoudcontrole, stelt hij de syndicus van de Nationale Kamer van notarissen en de voorzitter van de commissie van toezicht hiervan onverwijld op de hoogte (artikel 24 van het Ontwerp en artikel 26 van het KB van 10 januari 2002)
- Verwerking 7: Op verzoek van de Nationale Kamer dient een notaris welbepaalde boekhoudinformatie af te leveren, die in artikel 17 van het Ontwerp wordt opgesomd.

2) **ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG**

a) **Draagwijdte van onderhavig advies**

4. De Autoriteit vestigt er vooreerst de aandacht op dat de draagwijdte van onderhavig advies strikt beperkt is tot het beoordelen van de tekst van het Ontwerp. Zij spreekt zich hier dus niet uit over de kwaliteit van de reeds bestaande bepalingen in de Belgische regelgeving⁵ die in het domein van het notariaat zijn uitgevaardigd.

b) **Inhoudelijke opmerkingen**

i) Doelbinding

5. Uit de algemene economie van de tekst van het Ontwerp, van de bepalingen van het KB van 10 januari 2002 en uit de tekst van artikel 33, leden 4 & 5, van de wet op het notarisambt, blijkt dat onderhavige gegevensverwerkingen kaderen in het toezicht op de boekhouding van notarissen door de Nationale Kamer van notarissen. Dit is een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde in de zin van artikel 5. 1, punt b), AVG.

---

⁵ Bestaande bepalingen zijn bijvoorbeeld opgenomen in
 -de wet op het notarisambt,
 -het KB van 10 januari 2002 (de bepalingen die niet gewijzigd worden ingevolge het Ontwerp)
 - het Reglement Organisatie en Toezicht Boekhouding.

ii) Principe van de minimale gegevensverwerking

6. De Autoriteit vestigt de aandacht op de ruim geformuleerde mogelijkheid van de deskundige om alle bijkomende inlichtingen en documenten op te vragen die hij onontbeerlijk acht voor de uitoefening van zijn opdracht (cf. verwerking 3 – randnummer 3, derde bullet). Zij adviseert om deze bepaling aan te vullen met een proportionaliteits-waarborg. Voor de formulering van deze waarborg kan met name inspiratie gevonden worden in artikel 19 van het Sociaal Strafwetboek, dat van toepassing is op sociaal inspecteurs, en dat als volgt luidt:
- "Proportionaliteitsbeginsel*
Bij de uitoefening van de in dit hoofdstuk bedoelde bevoegdheden dienen de sociaal inspecteurs er voor te zorgen dat de middelen die zij aanwenden passend en noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit Wetboek (...)."

iii) Rechtsbasis, voorzienbaarheid van de norm en legaliteitsbeginsel

7. De Autoriteit wijst er op dat de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting⁶ en/of voor de uitoefening van een taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag die aan verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd⁷, overeenkomstig artikel 6.3. van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41, geregeld moet worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 *Grondwet* noodzakelijk dat de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm (wet, decreet of ordonnantie) worden vastgesteld.
8. Aangezien er in dit geval geen belangrijke inmenging in het privé-leven van de betrokkenen lijkt te zullen plaatsvinden, volstaat het dat het (de) doeleinde(n) van de verwerking en – indien mogelijk - de verwerkingsverantwoordelijke⁸ in een wet in de formele zin, worden vermeld. De andere elementen van de verwerking kunnen eveneens in de wet opgenomen worden of kunnen in een uitvoeringsbesluit worden gepreciseerd, op voorwaarde dat daartoe in de wet een duidelijke delegatie wordt voorzien. Het betreft met name:

---

⁶ Art. 6.1.c) van de AVG.

⁷ Art. 6.1.e) van de AVG.

⁸ Artikel 4, punt 7, AVG: „*verwerkingsverantwoordelijke*”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;”

- het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit (deze) doeleinde(n)⁹,
- de bewaartermijn van de gegevens¹⁰,
- de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt,
- de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld¹¹,
- de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld.

9. Aangezien het Ontwerp slechts een klein onderdeel uitmaakt van de Belgische regelgeving inzake het notariaat, is een globale analyse van voornoemde wetgeving (en ten dele ook van de regels waaraan bedrijfsrevisoren, accountants en belastingconsulenten onderworpen zijn¹²) vereist om te kunnen nagaan of alle elementen van alle door het Ontwerp beoogde gegevensverwerkingen hun weerslag hebben gekregen in de regelgevende teksten. Zoals hoger aangehaald, zou een dergelijke ruime analyse het bestek van dit advies te buiten gaan (zie randnummer 4). De Autoriteit stelt hier wel vast dat:

- de doeleinden van onderhavige verwerkingen voortvloeien uit artikel 33, leden 4 & 5, van de wet op het notarisambt (cf supra randnummers 5-6)
- in het adviesaanvraagformulier de Nationale Kamer van notarissen als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid. Dit lijkt correct voor sommige, maar niet voor alle verwerkingen (cf. supra randnummer 3) die in onderhavige context zullen plaatsvinden. De Autoriteit verzoekt om voor elke verwerking de verwerkingsverantwoordelijke(n) aan te duiden en om dat – indien mogelijk – in de regelgeving te doen.
- o.a. voor verwerking 7 (cf. supra randnummer 3, bullet 7) de soorten van verwerkte gegevens worden opgesomd¹³, maar dat dit niet het geval is voor bijvoorbeeld verwerkingen 1 & 2 (cf. supra randnummer 3, bullets 1 & 2) en de Autoriteit verzoekt om het Ontwerp op dit punt aan te vullen.
- in artikel 33, lid 3, van de wet op het notarisambt een tienjarige bewaartermijn wordt voorzien voor "*boekhoudinformatie*" die op het niveau van de Nationale Kamer van notarissen opgeslagen wordt. Voor de andere verwerkingen (cf. supra randnummer

⁹ Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van "minimale gegevensverwerking").

¹⁰ Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

¹¹ Lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 en v.

¹² De deskundigen dienen krachtens artikel 13 van het KB van 10 januari 2002 immers lid te zijn:

- "*hetzij van het Instituut der bedrijfsrevisoren;*
- "*hetzij van het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten (...)*"

De regelgeving op deze beroepsgroepen dient dus eveneens in rekening genomen te worden.

¹³ Zie artikel 17 van het Ontwerp.

3) lijkt geen bewaartermijn te zijn vastgelegd en de Autoriteit verzoekt om dit hiaat op te vullen.

- uit het Ontwerp en uit artikel 33 van de wet op het notarisambt blijkt dat persoonsgegevens van notarissen zullen verwerkt worden en dat de categorieën betrokkenen aldus duidelijk zijn.
- de ontvangers van "*boekhoudinformatie*" die door de Nationale Kamer van notarissen wordt bijgehouden, zijn vastgelegd in artikel 33, lid 7 van de wet op het notarisambt: een kamer van notarissen kan met name toegang krijgen tot deze informatie, "*zodat deze haar wettelijke opdracht kan uitoefenen*". Voor wat de andere verwerkingen betreft (zie randnummer 3), stelt het adviesaanvraagformulier dat de gegevens niet aan derden worden medegedeeld. De Autoriteit neemt hier akte van.

OM DEZE REDENEN

De Autoriteit

is van oordeel dat de volgende aanpassingen van het Ontwerp zich opdringen:

- een extra waarborg voorzien opdat de gegevensverwerkingen die door de deskundigen worden verricht conform het principe van de minimale gegevensverwerking zouden verlopen (randnummer 6);
- de categorieën van persoonsgegevens opnemen in regelgevende teksten, zoals uiteengezet in randnummers 8 & 9.

(get.) Alexandra Jaspar

Directeur van het Kenniscentrum